

Čuvaru sinajskih zakona na spomen

Fra Stanko Kraljević

Pred nama je starački lik novozavjetnoga patrijarha fra Stanka Kraljevića, koji je kao Abraham čuvao zakon i tradiciju preminulih predaka. Živio je u najkrvavijemu stoljeću svjetske povijesti koje je progutalo stotine milijuna nevinih žrtava bez krivične odgovornosti njihovih počinitelja. Zračio je dobrotom i plemenitošću koje su izvirale iz njegova srca prekaljena ljubavlju prema svima, osobito prema patnicima i franjevačkoj braći, s kojima je godinama dijelio sudbonosne dane života. Bio je redovnik-svećenik bez teznja za unosnim položajima u Katoličkoj crkvi. Postao je nadahnuće za nas mlade redovnike u samostanu. Na žalost, nenadano je iščeznuo s lica zemlje. Njegova završnica života simbolizirana je u pjesmi *Balada o zaklanim ovcama* pjesnika Dragutina Tadijanovića (1905. – 2007.), jer je bio jedan od "dvanaest ovaca" zaklanih od "okrutnih ruku" komunističkih koljača.

Kao pjesnik Tadijanović i fra Stanko je ostao usko povezan sa za-

vičajem i izgubljenim djetinjstvom na idiličnim prostorima rodnoga sela. Stoga je s nostalgичnim raspoloženjem u sebi nosio osjećaj osamljenosti koju je nadoknađivao molitvom i svakidašnjim razmatranjem. Moderni način življenja bio je za njega izgubljeni svijet u kojemu se teško snalazio. Ali, potaknut pozivom svoga zvanja, pretakao je osobnu ljubav prema rodnome mjestu u redovničku zajednicu u koju je bio duboko ukopčan. Bio je redovnički prođuhovljen i svećaci izgrađen završavajući radne dane u ritmu krunice. Ona mu je bila satelitski pratilac sve do krvava smaknuća i nenadana iščeznuća s našega planeta.

Rođen je kao seljačko dijete 12. kolovoza 1871. na mršavim obroncima Mokroga, iz kojega su svi putovi vodili prema susjednome Širokom Brijegu. Na njemu je kršten pod imenom Petar i na nj je četiri godine išao u pučku školu. Roditelji su ga kao nadarena đaka poslali u franjevačko sjemenište na Široki Brijeg s molitvom Bogu da

se posveti redovničkom zvanju i s vremenom uzide na oltar Gospodnji. S ulaskom u novicijat (1889.) postao je franjevac i kao svećenik bio ponos svoje provincije. Zbog nesređenih, odnosno izuzetnih prilika i nedostatka školovana osoblja, gimnaziju je pohađao na Humcu i Širokome Brijegu te srednju školu završio 1890. godine. Nakon dovršene srednje škole otišao je u Rim gdje je 24. ožujka 1894. bio ređen za svećenika.

Tijekom više od četrdeset godina svećeničke službe (1895. – 1937.) proveo je uglavnom u duhovnoj pastvi na raznim župama Hercegovine te svojim uzornim životom i nadahnutim propovijedima odgajao svoje župljane. Široki Brijeg bio je glavna životna postaja njegova svećeničkog djelovanja gdje je zacrtao duboke brazde u službi odgoja đaka (1896. – 1901.) i pastoralnoga rada. U trima vremenskim razdobljima obavljao je tu službu profesora na gimnaziji, gvardijana u samostanu i župnika na mjesnoj župi Uznesenja Blažene Djevice Marije. Svagdje se

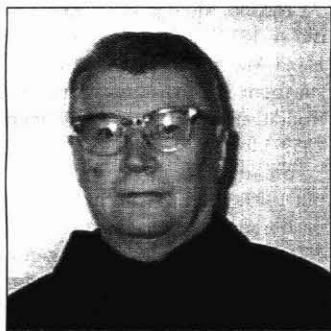
očitovala njegova administrativna sposobnost i redovnička duhovnost, čime je nadahnjivao povjerenike mu dake i katoličke vjernike.

Tu je u mirovini i molitvi (1937. – 1945.) proveo posljednje dane svoga života do krvava smaknuća 7. veljače 1945. Izgorio je na lomači partizanske zloče u sedamdeset i četvrtoj godini života. Iza njegova smaknuća ostala je praznina koja je zjapila sablašču Velikoga tjedna. Ali on sada ubire plodove svoga mučeništva ovjenčana osobnim uskrsnućem i novim vječnim životom. Odamemo mu vječnu počast kao vjernomu čuvaru sinajskih zakona koji su bazična podloga za ulazak u vječno kraljevstvo Krista Gospodina.

dr. fra Častimir Majić

PRIJEĐOŠE S OVOGA SVIJETA U BOLJI

† Fra Vjekoslav Bambir (1916. - 2009.)

Opremljen svetim sakramentima umirućih blago je u devedeset četvrtoj godini života preminuo fra Vjekoslav Bambir, OFM, 29. prosinca 2009. u katoličkoj bolnici "Mercy" u Chicagu.

Fra Vjekoslav je rođen 10. ožujka 1916. u Uskoplju – Trebinje, u Hercegovini i na krštenju je dobio ime Vinko. Njegov otac Mato bio je željezničar po zanimanju pa se obitelji često selila te je mali Vinko provodio djetinjstvo u raznim mjestima. Pučku školu započeo je i dovršio u Katoličkome centru u Zenici u Sestara Predragocjene Krvi Isusove (1924. – 1928.), a jednu godinu gimnazije u Zenici te potom na Širokome Brijegu (1929. – 1937.). Ušao je u franjevački novicijat na Humcu 4. srpnja 1933. i dobio ime fra Vjekoslav. Vječne zavjete položio je u Mostaru 5. srpnja 1938. Filozofiju i teologiju studirao je u Mostaru od

1937. do 1941. Za svećenika ga je u Mostaru zaređio biskup Alojzije Mišić 16. lipnja 1940. Godine 1941. odlazi na poslijediplomski studij na Franjevačko učilište "Antoniam" u Rimu, gdje je godine 1945. doktorirao iz Kanonskoga prava.

Završetak Drugoga svjetskog rata dočekao je u Italiji. Ubojstva, zatvaranja i mučenja brojne franjevačke braće u Hercegovackoj provinciji, koja su provodili komunisti po dolasku na vlast, spriječile su povratak mnogih članova Provincije koji su studirali u inozemstvu te su se mnogi od njih pridružili svojoj franjevačkoj braći u Hrvatskoj franjevačkoj kustodiji Svete Obitelji u SAD-u. Tako je i fra Vjekoslav 17. travnja 1946., nakon putovanja brodom od gotovo mjesec dana, došao u SAD, u New York.

Po dolasku u SAD godinu dana je proveo na učenju engleskoga jezika, a potom bio župnim vikarom u nekoliko župa u Pennsylvaniji u kojima se uglavnom služilo engleskim jezikom. Godine 1950. postao je župnim vikarom u župi sv. Augustina u West Allisu, u državi Wisconsin, a 1955. postao je župnikom iste župe i ostao do 1967. Te godine

izabran je za kustoda – upravitelja – Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji i tu je službu obnašao do godine 1973. Nakon toga bio je upraviteljem u franjevačkoj rezidenciji u Gulf Breeze, u Floridi i vojnim kapelanom do 1977. Od godine 1977. do 1979. bio je župnim vikarom u hrvatskoj župi sv. Josipa u St. Louisu, u državi Missouri, nakon toga postaje župnikom na istoj župi do godine 1991. kada je otišao u mirovinu u franjevački samostan sv. Ante u Chicagu. Međutim, to nije bilo vrijeme mirovine nego rada u franjevačkoj zajednici na drugi način, gdje je bio rizničar Kustodije (1991. – 2000.), upravitelj franjevačkih izdanja (1992. – 2000.), vikar samostana (1996. – 2000.). U četirima navratima bio je izabran za kustodijškoga savjetnika.

Govorio je hrvatski, engleski i talijanski, a služio se još latinskim i francuskim jezikom. Objavio je monografije o hrvatskim župama u SAD-u (Sv. Augustin, West Allis i sv. Josip, St. Louis), životopis fra Blaža Jerkovića, povijest franjevačkoga komisarijata-kustodije. Bio je redovitim suradnikom u hrvatskim franjevačkim glasilima (*Glasnik,*

Hrvatski franjevački kalendar - godišnjak).

Fra Vjekoslav je bio poznat kao franjevac reda, rada i molitve. Živo je pratio što se događa u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, a poglavito u Međugorju, kamo je odlazio u posjete dok je mogao putovati. Uvijek je rado pratio rad braće u Kustodiji te je, iako je već bio slaba zdravljom, sudjelovao na svim sjednicama na nedavno održanom kapitulju Kustodije u franjevačkome samostanu sv. Ante u Chicagu od 16. do 19. studenoga 2009.

Nakon što mu se pogoršalo zdravlje, prevezen je u katoličku bolnicu "Mercy" u Chicagu, gdje je nakon tjedan dana blago u Gospodinu preminuo 29. prosinca 2009. Pokojni fra Vjekoslav ima mnogo rodbine u Domovini, po raznim zemljama Europe i Australiji.

Tijelo pokojnoga fra Vjekoslava bilo je izloženo u kapelici franjevačkoga samostana sv. Ante u Chicagu u ponedjeljak, 4. siječnja, a sprovodna sveta misa bila je 5. siječnja. Pokopan je na groblju "Holy Sepulcher Cemetery" u Alsipu, u državi Illinois. Neka mu Gospodin udijeli svoj vječni mir!

fra Pavo Maslač